

Uchwała Nr IX/ 97 /11
Rady Gminy Stepnica
z dnia 4 listopada 2011 r.

w sprawie odrzucenia wniosku inicjatorów referendum o przeprowadzenie referendum gminnego

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985 z późn. zm.), po zapoznaniu się z opinią Komisji do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy uchwała się, co następuje:

- § 1. Odrzuca się wniosek inicjatorów referendum w sprawie nadania miejscowości Stepnica statusu miasta z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Gminy Stepnica.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Stepnica
mgr Ewa Kałmazyn

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy, m.in. stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji Rady Gminy. Z kolei art. 18 ustawy o referendum lokalnym stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum lub uchwałę o odrzuceniu wniosku mieszkańców nie później niż w ciągu 30 dni od dnia przekazania wniosku organowi określonemu w art. 12 ust. 1. Powołana przez Radę Gminy na podstawie przepisu art. 16 ust.2 ustawy o referendum lokalnym Komisja do sprawdzenia, czy wniosek mieszkańców o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy przedłożyła Radzie Gminy wymaganą przez ustawę o referendum lokalnym stosowną opinię. Na podstawie przepisów ustawy o referendum lokalnym art. 2 ust.1 i art.11 ust. 1a i art.4 ustawy o samorządzie gminnym oraz interpretacją zawartą w piśmie MSWiA z 04.10.2011 r. Komisja stwierdziła wprost (przy czterech głosach „za” i jednym głosem wstrzymującym się”), że w sprawie przekształcenia statusu miejscowości Stepnica w miasto przeprowadzenie referendum byłoby naruszeniem prawa i musiałoby skutkować uchynieniem ewentualnej uchwały Rady Gminy zarządzającej takie referendum przez Organ Nadzoru- tj. przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.

Nie budzi wątpliwości, że to Rada Ministrów w drodze rozporządzenia nadaje miejscowości status miasta. Nie może tego uczynić Rada Gminy wynika to z art.4 ust.1, pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Na podstawie przepisu art. 4 „b” ust 1 ustawy o samorządzie gminnym Rada Ministrów działa w tym względzie na wniosek Rady Gminy. Ten zaś wniosek Rady Gminy musi być poprzedzony – zgodnie z treścią przepisu art. 4 ‘b” ust 1, pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym przeprowadzeniem przez Radę konsultacji z mieszkańcami.

Dla tej procedury nie przewidział Ustawodawca formy referendum- to bowiem zastrzegł (art. 4 „c” ustawy o samorządzie gminny) dla działań mających na celu utworzenie”, „połączenie”, „podział” i „zniesienie” Gminy oraz „ustalenie granic gminy”; przy czym referendum nawet w tych przypadkach jest nieobligatoryjne(„może być przeprowadzone”).

Zagadnienie to nie budzi żadnych wątpliwości w orzecznictwie i literaturze. Tym bardziej, że konsultacje mają charakter niewiążący, przeciwnie do wiążącego charakteru referendum.

Wniosek rady gminy i Jej stanowisko mają wyłącznie walor opiniodawczy - zaś stosownie do poglądu wyrażonego w orzeczeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego już w dniu 29.06. 1993 r. w sprawie SA/Wr 935/93 – „przedmiotem referendum gminnego nie może być opiniodawcze stanowisko gminy lub innego organu wypowiedziane w sprawie nienależącej do zakresu działania gminy”.

Pomimo wejścia – już po wydaniu tego orzeczenia w życie ustawy o referendum lokalnym, zapatrywanie to nie uległo jakimkolwiek korektom.

Bez wątpienia do zakresu działania Gminy (opisanego w przepisach rozdziału 2 ustawy o samorządzie gminnym) nie należy przekształcenie statusu miejscowości w miasto, bowiem wprost Ustawa zastrzega to do kompetencji Rady Ministrów.

Identyczny pogląd i wykładnia przepisów w powyższej kwestii zostały zaprezentowane przez MSWiA w piśmie z dnia 04.10.2011r, będącym odpowiedzią na zapytanie nasze zawarte w piśmie z dnia 19.09.2011 r.

PRZEWODNIC
Rady Gminy/Stepie
mgr Ewa K. Kozłowska